

Hollolan kunnan lausunto alueellisesta matkailijaverosta

Hollolan kunta suhtautuu kriittisesti ja vastustaa alueellisen matkailijaveron käyttöönottoa Suomessa ja Päijät-Hämeessä.

Hollolan kunta yhtyy Lahden seudun matkailun näkemyksen alueellisesta matkailijaverosta.

Matkailijaveron ei ole ajankohtainen eikä tarkoituksenmukainen toimenpide Suomen matkailun, alueellisen elinvoiman tai kestävästä talouskasvun näkökulmasta.

Suomen matkailu- ja ravintola-ala on jo nykyisellään kansainvälisesti vertaillen kireästi verotettu, ja uuden veron käyttöönotto kiristäisi kokonaisverotusta entisestään, heikentäen alan kansainvälistä kilpailukykyä. Matkailijaveron heikentää matkailukysyntää ja elinkeinon kasvua.

Matkailu on voimakkaasti kysyntäohjautuva toimiala. Hintojen nousu vaikuttaa suoraan matkailijoiden valintoihin, erityisesti kotimaisten matkailijoiden kohdalla. Matkailijaveron nostaisi majoituksen hintaa tilanteessa, jossa alan kustannuspaineet ovat jo merkittävästi kasvaneet mm. arvonnäkökulman korotuksen vuoksi.

Kotimainen matkailu muodostaa yli 70 % Suomen majoitusliikkeiden yöpymisistä. Suomen matkustustase on ollut viime vuosina voimakkaasti alijäämäinen.

Kotimaisen matkailun hinnan nousu matkailijaveron seurauksena lisäisi tätä alijäämää entisestään. Kun kotimaan matkailu kallistuu, ulkomaanmatkat muuttuvat suhteellisesti houkuttelevammiksi. Tämä ohjaa kulutusta Suomen rajojen ulkopuolelle, heikentää kotimaista työllisyyttä ja vähentää verotuloja laajemmin tarkasteltuna. Samalla Suomi muuttuisi myös ulkomaisten matkailijoiden näkökulmasta kalliimmaksi kohteeksi, mikä heikentäisi kilpailuasemaamme muihin Euroopan matkailumaihin nähden.

Pohjoisen Suomen haasteita ei tule ratkaista koko maan kustannuksella

Alueellisen matkailijaveron valmistelu kytkeytyy Pohjoisen Suomen ohjelmaan, jossa matkailun haasteet liittyvät muun muassa sesonkiluonteisuuteen, infrastruktuurin kuormitukseen ja ympäristöpaineisiin. Vapaaehtoisella matkailijaverokokeilulla, jos se kohdentuu runsaan kysynnän alueille, voidaan saada tietoa siitä, miten vero vaikuttaa matkailijavirtoihin.

Hollolan kunnan näkemyksen mukaan Pohjois-Suomen erityispiirteistä johtuvia haasteita ei tule ratkaista koko Suomea koskevalla velvoittavalla veromallilla, joka vaikuttaisi myös alueisiin, joissa matkailu perustuu ympärivuotisuuteen, tapahtumiin, urheiluun, kokous- ja yritysmatkailuun sekä lähellä oleviin kotimaisiin asiakasvirtoihin. Eteläisen Suomen, kaupunkiseutujen ja tapahtumamatkailun toimintaympäristö on olennaisesti erilainen kuin esimerkiksi Lapissa.

Matkailuala koostuu suurelta osin pienistä ja keskisuurista yrityksistä, joiden kannattavuus on herkkä kysynnän vaihteluille. Matkailijavero heikentäisi yritysten toimintaedellytyksiä, vähentäisi investointihalukkuutta ja lisäisi epävarmuutta toimintaympäristössä.

Erityisesti tapahtuma-, urheilu- ja kokousmatkailuun nojaavilla alueilla, kuten Lahden seudulla, hintakilpailukyky on keskeinen menestystekijä. Matkailijavero heikentäisi alueiden kykyä houkutella kansallisia ja kansainvälisiä tapahtumia sekä niihin liittyviä oheispalveluja.

Mikäli matkailijavero otetaan käyttöön, tulee sen perustua alueen/kuntien omiin päätöksiin ja niiden osalta antaa valinnanvapaus määrästä ja muista veron keskeisistä kriteereistä.

Kilpailuneutraliteetti, majoitusmuodot ja veron hallinnollinen toteutus.

Matkailijaveron käyttöönotto heikentäisi entisestään kilpailuneutraliteettia Suomen matkailumarkkinoilla. Matkailijavero kasvattaisi eroa risteily- ja matkustajalaivoihin, jotka saavat miehistötukea ja pystyvät pitämään risteily- ja laivamatkojen hinnat edullisina.

Matkailijaveron vaikutukset korostuvat erityisesti vuokramökeissä ja muussa itsepalvelumajoituksessa. Mikäli vero peritään henkilömäärän perusteella, se kohdistuu suhteettoman raskaasti lapsiperheisiin ja suurempiin seurueisiin. Henkilökohtainen matkailijavero heikentäisi mökkimajoituksen hintakilpailukykyä ja vähentäisi sen houkuttelevuutta. Kun matkailija liikkuu perheen kanssa matkailuautolla tai veneellä kotimaassa, jokaisen yöpymisen yhteydessä maksettava matkailijavero voi vähentää liikkumista kotimaassa.

Lisäksi matkailijaveron hallinnollinen toteutus herättää merkittäviä kysymyksiä. Erityisesti lyhytaikaisen vuokrauksen ja alustatalouden, kuten Airbnb-toiminnan, osalta on epäselvää, miten veron maksamista voidaan tehokkaasti seurata ja valvoa. Tämä edellyttäisi laajaa hallinnollista organisaatiota kustannuksineen, uusia järjestelmiä sekä henkilöstöresursseja. Samalla matkailijaveron käyttöönotto vääristäisi kilpailua eri majoitusmuotojen välillä, sillä veron tasapuolinen kerääminen hotelleilta, hostelleilta ja leirintäalueilta olisi huomattavasti helpompaa kuin ammattimaisessa majoitustoiminnassa asuinkerrostaloissa ja alustatalouden kautta.

Vaihtoehtoisia keinoja matkailun ja kestävyuden edistämiseen Hollolan kunta näkee, että matkailijaveron sijaan tulisi tarkastella vaihtoehtoisia, kasvua tukevia ratkaisuja, kuten kotimaanmatkailun tukeminen esimerkiksi kotitalousvähennysmallin kautta, matkailuinvestointien ja kehittämishankkeiden vahvistaminen, matkailun markkinoinnin ja saavutettavuuden parantaminen ja/tai kestävän matkailun vapaaehtoiset ja kannustavat ohjauskeinot.

Yhteenveto

Hollolan kunta katsoo, että alueellinen matkailijavero:

- heikentäisi matkailukysyntää ja alan kilpailukykyä
- kasvattaisi Suomen matkustustaseen alijäämää

- vaikeuttaisi yritysten toimintaa ja investointeja
- ei edistäisi kestäväää matkailua tehokkaasti
- perustuisi Pohjois-Suomen erityishaasteisiin

Näillä perusteilla Hollolan kunta ei kannata alueellisen matkailijaveron käyttöönottoa ja kehottaa suuntaamaan toimenpiteet matkailun kasvun, kilpailukyvyn ja kestävyiden edistämiseen muilla keinoin.

Hollolan kunta ei näe matkailijaveron käyttöönottoa ajankohtaisena tai edistettävänä omalla alueellaan eikä ole valmis kokeilemaan matkailijaveroa.

Mikäli matkailuvero kuitenkin toteutetaan, maan erilaiset matkailijavirrat huomioon ottaen matkailijaveroa ei tule miltään osin asettaa velvoittavana, vaan sen tulee ehdottomasti perustua alue/kuntakohtaiseen laajaan valinnanvapauteen. Tällöin alue/kunta päättää itsenäisesti veron käyttöönotosta, sen tarkemmasta ajoituksesta (ympäri vuotinen tai määriteltynä ajanjaksoina) ja kohdennuksesta (koko kunta/kunnan tietty alue) ja veron määrästä.